

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

اصول الفقه (تعادل و ترجیح)

مرجحات منصوصه (تأخر تاریخی)

جلسه ۴۲۷

استاد شفیعی

اخبار ترجیح:

در صورت تعارض دو روایت و فقدان مرجح، قاعده اولیه - تساقط - جاری می‌شود.

و قاعده ثانویه هم طبق نظر مصنف، توقف است در این قسمت، به روایاتی مراجعه می‌شود که بیانگر

ترجیح، یک روایت بردیگری، است.

نکته:

غرض روایات مرجحه چیست؟

۱. برای ترجیح است:

فرض آن است که تمام اطراف تعارض حجت است، و بواسطه این مرجحات یکی را مقدم می‌کنیم.

۲. برای تمییز بین حجت و لاجت است:

این روایات وارد شدند تا حجت را از لاجت تمییز بدهند. مثلاً صاحب کفایه می‌فرماید: موافقت با

قرآن، به عنوان تمییز مطرح است نه بعنوان ترجیح پس دلیل موافق با کتاب حجت است، و دلیل مخالف

با قرآن حجت نیست.

اقسام مرجحات

مرجحات منصوصه ادعائیه پنج صنف می‌باشند:

۱. ترجیح به روایتی که تأخر تاریخی دارد.

۲. ترجیح به صفات راوی: اعدل باشد، افقه باشد، و ...

۳. ترجیح به شهرت: خذ بما اشتهر بین اصحابک.

۴. ترجیح به موافقت کتاب،

مرکز مجرب از امام صادق علیه السلام

۵. ترجیح به مخالفت عامه.

ترجیح به حدیث متأخر

روایت متأخر الصدور، مبین حکم فعلی - نه حکم واقعی - برای مکلف است، در حالی که حکم

فعلی، اعم از حکم واقعی و ظاهری است پس دلالت ندارد که این حکم فعلی، حکم واقعی است، و آن

حکم قبلی واقعی نبوده وقتی چنین دلالتی نداشته باشد، پس به عنوان ممیز مطرح می‌شود نه مرجح، و

ارتباطی به بحث مرجحات باب تعارض ندارد.

به عبارت دیگر: دلالت نمی‌کنند که این بیان اخیر، متضمن حکم واقعی برای تمام مکلفین در هم

زمان‌ها بوده باشد، تا اینکه اخذ به روایت جدیدتر وظیفه‌ی عمومی باشد، پس این روایات، دال بر این

مطلب نیست که وظیفه‌ی همه، اخذ به روایت اخیر بوده باشد.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv